

IUNIE

Iunie este a șasea lună a anului în calendarul gregorian (cel de dinainte de Iulius Caesar) și una dintre cele patru luni gregoriene cu o durată de 30 de zile.

Astrologic, iunie începe cu soarele în Gemeni și sfârșește în Rac, iar astronomic debutează cu soarele în constelația Taurului și se încheie cu soarele în constelația Gemenilor.

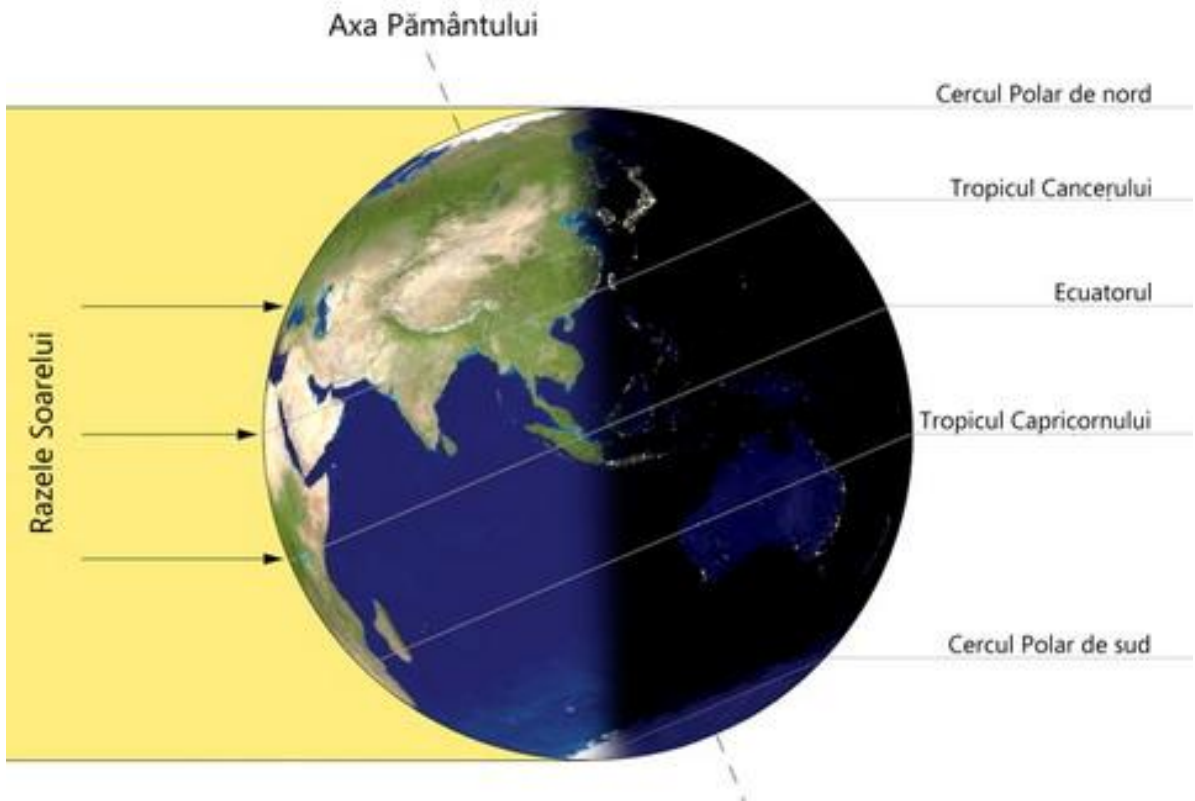
Numele lunii provine din limba latină – **Iunius** și trimite la zeița Iuno, soția lui Jupiter și protectoarea femeilor măritate. În România, luna iunie, popular, se numește **Cireșar**. Textele folclorice amintesc de capriciile acestei luni...de rumenire: „Cireșar umple grădinile din lume /Cu felurite poame și legume: căpșuni, cireșe gustoase, /Acum, dar strânge, române, /Din câștigul ce-ți rămâne”.

Pe **21 iunie** este solstițiul de vară, marcând *cea mai lungă zi a anului*.

I.L.Caragiale spunea despre luna iunie: *Se inventează o nouă umbrelă pentru picioare, în vederea sistemului de stropire a stradelor Capitalei.*

Macii lui Ștefan Luchian

orbitala Pământului

Soarele

Pământul

Pământul văzut dinspre Soare

Polul Nord

tropicul Racului

ecuatorul

tropicul Capricornului

Polul Sud

Pământul văzut din planul orbitei sale

Polul Nord

tropicul Racului

ecuatorul

tropicul Capricornului

Polul Sud

razele Soarelui

Solstițiul de vară

21 iunie

Unghiul sub care cad razele solare la mijlocul zilei

← N → S →

Cu cât unghiul este mai mare cu atât va cădea mai puțină căldură pe unitatea de suprafață

Împrăștierea luminii solare pe sol

S ↓

Cu cât pata este mai mare cu atât vom avea mai puțină căldură pe unitatea de suprafață

www.astro-urseau.ro/The University of Nebraska-Lincoln

CONSIDERAȚII

În societatea tradițională, iunie era o lună a multor practici rituale închinată divinităților antitetice, întruchipând forțele benefice, precum și pe cele malefice. Omul simplu considera că este intervalul unei confruntări între aceste...tabere și încerca să facă anumite compromisuri rituale pentru îmbunarea lor. Așa au apărut **ziua Lunii rătăcite (5 iunie)** pentru a-i feri pe oameni de răceală. **Bălțatele** (pe **14 iunie**) era o zi respectată pentru a asigura apărarea de Iele, dar și un moment ce aducea ocrotirea câmpului de secetă sau grindină. Extrem de interesant este în acest interval calendaristic modul în care sfinții creștini sunt uneori ascunși sub un înveliș păgân (Onofrei, Elisei, Timotei, Vartolomeu), iar divinitățile păgâne (Drăgaica, Caloianu, Sânziana) se regăsesc sub oblăduirea hainei creștine.

Fenomenul astronomic definitoriu este solstițiul de vară (21 iunie), moment în care soarele atinge cea mai mare declinație boreală, cu cea mai lungă zi din an. Acest important eveniment astronomic este urmat, în calendarul popular, de ziua Sânzienelor (24 iunie).

Iunie este simbolic prins între zodia Gemenii - semn al dualității - și cea a Racului. Prima parte a intervalului stă sub semnul opozițiilor interioare și exterioare, contrare și complementare când totul se împlinește într-o tensiune creativă, culminând cu apogeul verii. Începând din 22 iunie își exercită amprenta zodia Cancerului (a Racului), al cărei simbol grafic exprimă schimbarea de sens a mișcării soarelui.

IUNIE ÎN CREDINȚA POPULARĂ ROMÂNEASCĂ

2 IUNIE

Sf. Mare Mucenic Ioan cel Nou de la Suceava, apărător de rele, de boli și de primejdii.

3 IUNIE

Joia verde, sărbătoare prin care se marchează protecția recoltelor, a vitelor și a sănătății oamenilor. E, de asemenea corelată cu precreștinul ritual “Paparudele”, ținând de obiceiuri pentru sporul recoltei.

11-28 IUNIE

Postul Sf. Ap. Petru și Pavel (uneori postul acesta începe din 31 mai) e un răstimp în care rugăciunile se referă mai ales la a menține sănătatea oamenilor și a vitelor, la apărare de foamete și grindină.

24 :IUNIE

Sânzienele; Drăgaica; Ziua Soarelui; Amușitul Cucului (Nașterea Sf. Ioan Botezătorul) are multiple semnificații și impune restricții tradiționale: nu se lucrează (implică pericol de boli și pagube în gospodărie), nu se scaldă (pericol de înec), nu mai cântă cucul. Obiceiuri -“Boul înștruțat”, “Măritarea cânepii”, tinerii se udă cu apă să fie sănătoși, se culeg plante de leac (“înflorește feriga, iarba fiarelor”) și se fac farmece de dragoste.

Sărbătoarea Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul a înlocuit în mare măsură datinile păgâne, având marcat caracter agricol sau naturist, din perioada solstițiului de vară (22-23 iunie).

29 IUNIE

Sâmpetru de vară, Sărbătoarea lupilor(**Sf. Apostoli Petru și Pavel**) - se dau pomană colaci, lumânări și mere (de acum se pot mânca merele).

30 IUNIE

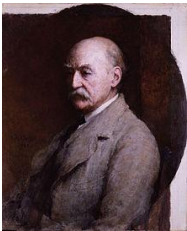
Soborul sfinților 12 Apostoli, zi a cărei respectare aduce apărarea recoltelor și a turmelor.

PERSONALITĂȚI DE CIREȘAR

Ion C. Brătianu (2 iunie 1821, Pitești - 4 mai 1891, satul Florica, județul Argeș) a fost un cunoscut om politic român, participant (alături de amicul său, C.A. Rosetti și de alți politicieni proeminenți) la mișcarea revoluționară din 1848. Refugiindu-se la Paris, a militat în favoarea unirii și a autonomiei principatelor dunărene.

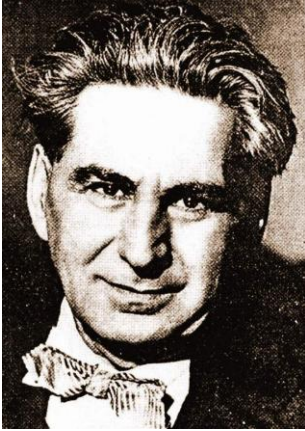
În timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), Brătianu a fost un lider liberal prominent. Sub domnia lui Carol I a avut diverse mandate ministeriale. A fost ministru în timpul Războiului Ruso-Turc din 1877 și a jucat un important rol în derularea Congresului de la Berlin, în formarea Regatului Român și în revizuirea Constituției. A fost, de asemenea, autor al unor interesante pamflete politice în franceză (amintim *Mémoire sur l'empire d'Autriche dans la question d'Orient*, *La Question religieuse en Roumanie*).

Thomas Hardy (2 iunie 1840 - 11 ianuarie 1928) -scriitor și poet naturalist britanic, cunoscut mai ales pentru romanele sale *Tess D'Urberville* și *De parte de lumea dezlănțuită*. A fost, în egală măsură, un remarcabil arhitect al epocii sale, premiat de Institutul Regal al Arhitecților Britanici și de Asociația Arhitecturală.

Dacă vrei să cunoști cu adevărat un om, nu-l judeca numai după ce a făcut, ci și după ce ar fi vrut să facă.

Urăsc principiul aristocratic după care sângele albastru ar fi mai însemnat decât orice și cred că singura noblețe pe care ar trebui să o respectăm, ca ființe cugetătoare, este noblețea spirituală a celor înțelepți și virtuoși...

G. Călinescu (19 iunie 1899, București -12 martie 1965,

Otopeni) - critic, istoric literar, scriitor, publicist, academician român, personalitate enciclopedică a culturii și a literaturii române. Își semna întotdeauna articolele cu pseudonimul G. Călinescu, modă destul de răspândită în perioada interbelică. Licențiat în litere, doctor în litere (din 1936), profesor universitar, director al *Institutului de Teorie literară și Folclor*, care după moarte îi va purta numele, a fost un reper cultural al vremurilor sale. Este autorul unor studii fundamentale despre scriitori români (*Viața lui Mihai Eminescu*, *Opera lui Mihai Eminescu*, *Viața lui Ion Creangă*, ca să ne oprim la cele mai cunoscute), autor de studii și eseuri privind literatura universală (*Impresii asupra literaturii spaniole*, *Scriitori străini*), pasionat de folclorul românesc și de poetica basmului, autor de monografii, a scris mii de cronicile literare.

Scrie romane de tip balzacian începând de obicei cu descrierea decorului caselor unde are loc acțiunea romanului - *Enigma Otiliei* (povestea de dragoste nefericită dintre Felix și Otilia), *Cartea nunții* (aproape un eseu despre căsătorie), *Bietul Ioanide* și *Scrinul negru* (evocări fine ale universului intelectualilor).

Cu cât știi mai mult, cu atât îți dai seama că știi prea puțin.

Numai cine nu poate să iubească, îmbătrânește și moare.

Creangă este o expresie monumentală a naturii în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român sau, mai simplu, este poporul român însuși, surprins într-un moment de genială expansiune...

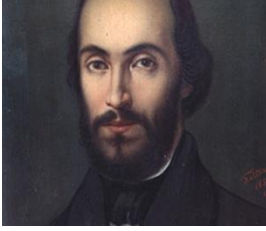
Basmul este oglindirea vieții în moduri fabuloase.

Analfabeții nu pot învăța pe alții alfabetul.

O operă literară care nu te face să gândești, nu e nimic.

Dumnezeu este cauza dintâi și scopul din urmă. Prin el, noi ne explicăm tot ce întrecem puterea noastră de explicație și dăm un sens vieții.

Superficialitatea e o boală națională, de aceea nu progresăm.

Nicolae Bălcescu (29 iunie 1819, București - 29 noiembrie 1852, Palermo) a fost un istoric, scriitor și revoluționar român. Studiază la renumitul colegiu Sfântul Sava, fiind coleg cu Ion Ghica și avându-l ca profesor pe Ion Heliade Rădulescu. Întemeietor -împreună cu Ion Ghica și Christian Tell- al organizației secrete *Frăția*, călătorește prin toate teritoriile locuite de români: Țara Românească, Moldova, Transilvania, Bucovina, precum și prin Franța și Italia și studiază istoria, fiind editor, alături de August Treboniu Laurian, la o revistă istorică numită *Magazin istoric pentru Dacia*, care a apărut începând cu 1844. În Franța se va implica în revoluția din februarie 1848 și, inspirat de aceasta, se întoarce la București pentru a participa la revoluția din 11 iunie, fiind timp de două zile ministru de externe și secretar de stat al guvernului provizoriu instaurat de revoluționari.

Ca istoric, marea sa operă a fost *Românii supt Mihai-Voievod Viteazul*, pe care a scris-o în exil, începând cu 1849, rămasă manuscris și publicată de Alexandru Odobescu.

Pe culmea cea mai înaltă a munților Carpați, se întinde o țară mândră și binecuvântată între toate țările semănate de Domnul pre pământ.

Istoria este cea dintâi carte a unei nații. Într-înșă ea își vede trecutul, prezentul și viitorul.

O nație nu se poate mântui decât prin sine însăși.

Vai de acele nații, unde un mic număr de cetățeni își întemeiază puterea și fericirea lor pe robirea gloatelor.

LUCIAN BLAGA

SOLSTIȚIUL GRĂDINILOR

*Mirajul unui dulce fruct
îmbracă-un sâmbure amar,
ca să ne cadă într-o zi
neașteptat în palme - dar.*

*Sorocul creșterii e-n vânt.
Copacii iau puteri pe-un an
din noaptea elementului
ce se-nnoiește năzdrăvan.*

*E ceasul când tinerii șerpi
cămașa și-o dezbracă-n spini.
Comori la rădăcini se-aprind,
se spală-n flăcări de rugini.*

*Privind la hora flăcării
întâmpinăm solstițiul cald,
ce se revarsă peste noi
de pe tărâmul celălalt.*

*Ne pierdem ca să ne-mplinim.
Mergând în foc, mergând în spini,
ca aurul ne rotunjim
și ca ispita prin grădini.*

Nicolae Grigorescu

NICHITA STĂNESCU

VARA

*Deși este încă seară,
Simt că mâine va fi vară
Cu lungi gene de mărar,
Cu obrații de caisă
Unduindă a narcisă.
Ca o pasăre măiastră
Ea va bate la fereastră.
Eu deschid. Ea intră-n casă
Tărcată și pepenoasă.*

C.D.Stahi

NICOLAE LABIȘ

AM IUBIT...(fragmente)

*Am iubit de când mă știu
Cerul verii, străveziu,
Despletitele răchite,
Curcubeiele pe stânci*

.....
*Surgerea cocorilor,
Pacea înălțimilor,
Semeția pinilor
Plini de scama norilor.*

.....
*Toată-această măreție
Ne-a fost dată din vecie...*

Pierre-Auguste Renoir